

Bela Nemet, dipl.ing.

Uz mnogobrojne kratice, od brojnih međunarodnih organizacija uključenih u makroekonomsko okruženje, do oznaka za jedinice mjera, u svakodnevnom radu praktički svih, a posebno trgovačkih i industrijskih poduzeća nezaobilazne su takozvane Incoterms kratice, pa ovdje navodimo najvažnije koje se koriste u trgovini, osiguranju i transportu.

U nastavku je dat i opširniji popis kratica uobičajenih na facebook-u, na forumima, a manje i u elektronskoj pošti, pa ako naletite na nepoznatu kraticu, zavirite u popis.

----- POSLOVNE KRATICE -----

INCOTERMS - **MEDUNARODNI TRGOVAČKI TERMINI :**
(franko = mjesto dostave)
Za sve vrste prijevoza važi:

<i>EXW</i>	<i>(Ex works)</i>	<i>Franko tvornica</i>
<i>FCA</i>	<i>(Free Carrier)</i>	<i>Franko prijevoznik</i>
<i>CPT</i>	<i>(Carriage Paid To)</i>	<i>Vozarina plaćena do</i>
<i>CIP</i>	<i>(Carriage and Insurance Paid To)</i>	<i>Vozarina i osiguranje plaćeni do</i>
<i>DAT</i>	<i>(Delivered At Terminal)</i>	<i>Isporučeno na terminal</i>
<i>DAP</i>	<i>(Delivered At Place)</i>	<i>Isporučeno na mjesto</i>
<i>DDP</i>	<i>(Delivered Duty Paid)</i>	<i>Isporučeno, plaćena carina</i>

Prijevoz plovilima:

<i>FAS</i>	<i>(Free Alongside Ship)</i>	<i>Franko uz bok broda</i>
<i>OB</i>	<i>(Free On Bord)</i>	<i>Franko brod</i>
<i>FR</i>	<i>(Cost and Freight)</i>	<i>Trošak i vozarina</i>
<i>CIF</i>	<i>(Cost, Insurance and Freight)</i>	<i>Trošak, osiguranje i vozarina</i>

Ostale važnije kratice u trgovini, osiguranju i saobraćaju:
Od oko 600 kratica ove vrste navodimo samo dvadesetak primjera

<i>br.</i>	<i>brutto</i>	<i>Bruto</i>
<i>CC</i>	<i>charges collect</i>	<i>troškove plaća primalac</i>
<i>CIF</i>	<i>cost, insurance,</i>	<i>cena, osiguranje,</i>
<i>COD</i>	<i>cash on delivery</i>	<i>pouzećem</i>
<i>DAS</i>	<i>delivered alongside ship</i>	<i>isporučeno pod čekrkom</i>
<i>deb.</i>	<i>Debt</i>	<i>na teret</i>
<i>DIS, dsct.</i>	<i>discount</i>	<i>Popust, rabat</i>
<i>fco.</i>	<i>franco</i>	<i>Franko</i>
<i>IS, dsct.</i>	<i>discount</i>	<i>popust, rabat</i>

<i>Ltd</i>	<i>Limited</i>	<i>društvo sa ogranič. odgovornošću</i>
<i>nt.wt</i>	<i>net weight</i>	<i>neto težina</i>
<i>OB</i>	<i>free on jul</i>	<i>slobodno na brod</i>
<i>gr.wt</i>	<i>gross weight</i>	<i>bruto težina</i>
<i>o.r.</i>	<i>Owner's risk</i>	<i>na rizik vlasnika</i>
<i>pcs.</i>	<i>Pieces</i>	<i>Komadi</i>
<i>Ppd.</i>	<i>Prepaid</i>	<i>unapred plaćeno</i>
<i>SOS</i>	<i>Save our souls</i>	<i>Stari poziv u pomoć (spasite naše duše)</i>
<i>sq.ft</i>	<i>square foot</i>	<i>kvadratna stopa</i>
<i>sq.m</i>	<i>square meter</i>	<i>kvadratni metar</i>
<i>VIC</i>	<i>very important cargo</i>	<i>vrlo važan teret</i>
<i>wgt.</i>	<i>Weight</i>	<i>Težina</i>
<i>WT</i>	<i>weight</i>	<i>Težina</i>
<i>Z</i>	<i>Zero</i>	<i>Nula</i>

Detaljniji popis kratica ove vrste vidi na: <http://www.carinskatarifa.com/pojmovi/skracenice.htm>

Vremenske kratice i strane svijeta

Mjeseci se skraćeno pišu s prva tri slova engleskog naziva mjeseca:

Jan Feb Mar Apr May Jun Jul Aug Sept Okt Nov Dec

Osim toga, koriste se ponekad i slijedeće oznake za tromjesečja :

<i>JFM</i>	<i>(January February March)</i>	<i>– Prvi kvartal</i>	<i>(1.kv.)</i>
<i>AMJ</i>	<i>(April, May, Juny)</i>	<i>– drugi kvartal</i>	<i>(2.kv.)</i>
<i>JAS</i>	<i>(Jul, August, September)</i>	<i>– treći kvartal</i>	<i>(3.kv.)</i>
<i>OND</i>	<i>(October, November, December)</i>	<i>– četvrti kvartal</i>	<i>(4.kv.)</i>
<i>CET</i>	<i>- srednjeevropsko vreme</i>		

Strane svijeta:

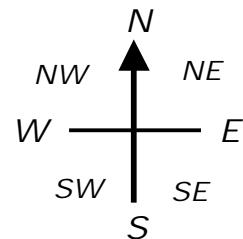
E (East) istok

W (West)

N /North)

S (South)

Za sjeverozapad, jugozapad itd. kombiniraju se oznake za strane svijeta

OSTALO (u poslovnom dopisivanju izbjegavajte korištenje kratica.

No ako ste s nekim dovoljno familijarni, možete po koju (pristojnu) koristiti u e-mailu.

<i>ASAP</i> (as soon as possible)	<i>- što je prije moguće</i>
<i>B2B</i> (Business to Business)	<i>- od posla k poslu</i>
<i>COB/EOB</i> (Close of Business ili /End of Business)	<i>- rok do kraja radnog vremena</i>
<i>FAQ</i> (Frequently Asked Question)	<i>- često postavljana pitanja (u uputama i na web-u)</i>
<i>GJ</i> (Good Job)	<i>- dobar posao, dobro obavljen</i>
<i>Inline</i>	<i>- odgovaranje na e-mail po stavkama drugom bojom</i>
<i>MR</i> (Meeting Request)	<i>- poziv na sastanak (eventualno za unos u kalendar)</i>
<i>NDA</i> (Non Disclosure Agreement)	<i>- ugovor o povjerljivosti (podataka)</i>

----- FACEBOOK KRATICE -----

Poslovična američka ljenost u pisanju (pa čak i u govoru) rezultira svojevrsnim internetskim slengom, tj. masovnim korištenjem kratica svih vrsta, koje se šire putem Interneta, facebook-a i elektronske pošte cijelom svijetom pa se može desiti da zbumjeno blenemo u prispjele nepoznate kratice. Zato evo pozamašne zbirke toga intelektualnog blaga. Preporuka je da se ne razmećete previše sa kraticama, posebno sa bljeđe otisnutima koje nisu baš pristojne.

<3 (love)	- ljubav, volim
I <3 you (I love you)	- volim te
2B (To be)	- biti
4 (for)	- za, zbog, na, po, iz
AFAIC (as far as I'm concerned) or(as far as I care) or(as far as I can...)	- koliko ja mogu
AFAIK (as far as I know)	- koliko znam
AFAIR (as far as I recall / as far as I remember)	- koliko se sjećam
AFK (away from keyboard)	- nisam pri računalu
ATL (Above the line)	- van interesa, ne tiče nas se to
BBL (be back later)	- vraćam se kasnije
BBS (be back soon)	- vraćam se uskoro
BFD (big fucking deal)	- velika j . . . a stvar
BRB (be right back)	- odmah se vraćam (na chat-u ili Instant-messenger-u)
BTL (Below the Line)	- neke vrste promotivni događaj, sfera interesa
BTW (by the way)	- usput (usput sugovorniku "spuštate" nešto neprijatno)
C&V Chapter & Verse	- poglavlje i odjeljak (u Newsgroup-ama)
CU (see you)	- pozdrav "vidimo se", - odjava
cya (see you)	- pozdrav "vidimo se", - odjava
CYS (Check your settings)	- provjerite postavke (koriste ISP-suporti u Australiji)
FFS (for fuck's sake!)	- za k . . . vo zdravlje (u slobodnom prijevodu)
FMOT (First moment of Thruth)	- Trenutak istine.
FOAF (friend of a friend)	- prijateljev prijatelj (sumnjiva imenovanja)
FUP – Fair Usage Policy.	- načelo pravednosti
FYI (for your information)	- za vašu informaciju: (npr. ispred proslijedjenog teksta)
G2G (got to go) Used in chatrooms.	- moram ići (uobičajeno u chat-sobama)
GAGF (go and get fucked)	- mislim da je prijevod nepotreban
GFY (good for you / go fuck yourself)	- dobro za tebe (ali može biti i j . . i se, pa oprez s tim)
GG (good going / good game)	- dobra igra ili dobro ti ide (često kao sarkazam)
HAND (have a nice day)	- dobar dan želim (imajte ugodan dan)
HTH (hope this helps)	- nadam se da je ovo pomoglo (kod postanja savjeta)
IANAL (I am not a lawyer)	- nisam pravnik (često prije laičkog pravnog savjeta)
IANARS (I am not a rocket scientist)	- nisam raketni znanstvenik
IC ("I see", also, "in character")	- vidim, ili "u znak"
ICYDK / ICYDN / ICUDK (In case you didn't know.)	- ako niste znali
IIRC (if I recall correctly)	- ako se dobro sjećam

<i>IMHO</i> (<i>in my humble / honest opinion</i>)	- po mom skromnom (ili iskrenom) mišljenju
<i>IMNSHO</i> (<i>in my not(so)humble opinion</i>)	- po mom ne tako skromnom mišljenju
<i>IMO</i> (<i>in my opinion</i>)	- po mom mišljenju
<i>IRC</i> (<i>Internet Relay Chat</i>)	
<i>IRL</i> (<i>in real life</i>)	- u stvarnom životu (koristi se u postavama igre MUD)
<i>ISTR</i> (<i>I seem to recall/I'm not really sure</i>)	- čini mi se da se sjećam / nisam baš siguran
<i>IYDMMA</i> (<i>if you don't mind me asking / are you a virgin?</i>)	- mogu li pitati / jeste li djevica ?
<i>JJ or JK</i> (<i>j/k</i>) - <i>just joking / just kidding</i>)	- samo se šalim
<i>Joo</i> (<i>you</i>)	- ti / Vi (fonetski "u" zamijenjen sa "oo")
<i>JOOC</i> (<i>just out of curiosity</i>)	- samo iz značajke
<i>K</i>	- u redu (skraćenica od "OK")
<i>KOL</i> – <i>Key Opinion Leader</i>	- voditelj koncepcije
<i>I8</i> (<i>late</i>)	- kasno
<i>I8r</i> (<i>later / see you later / see leet</i>)	- kasnije / vidimo se kasnije
<i>LIEK</i> (<i>like, as in(I like that website)</i>)	- svđa mi se (kao "lajkanje" na web-u)
<i>LOL</i> (<i>Laughing Out Loud</i>)	- smijem se grohotom
<i>ROLF</i> (<i>Rolling on Floor Laughing</i>)	- valjam se od smijeha
<i>ROFL / ROTFL</i>)	- valjam se od smijeha, ekstremno zabavno
<i>LMAO</i> (<i>laughing my ass off</i>)	- e, ovo je hiper-smijanje (ali nije za poslovnu komunikaciju)
<i>ROFLMAO / ROTFLMAO</i> (<i>rolling on the floor laughing my ass off</i>)	- još jedna verzija LMAO
<i>MYOB</i> (<i>mind your own business</i>)	- gledaj svoja posla
<i>NM (n/m)</i> (<i>never mind / not much</i>)	- nije važno / nije puno
<i>NOYB</i> (<i>none of your business</i>)	- nitko iz Vaše tvrtke ili vašeg posla - poslovanja
<i>NP</i> (<i>No Problem</i>)	- nema problema (Ah, gdje su ta vremena kad je to s dozom humora kod ino-partnera slovilo kao naš izum ?)
<i>NSFW</i> (<i>Not safe for work</i>) – vidi i <i>SFW</i>	- nije preporučljivo ono što slijedi primiti na poslu
<i>NT</i> (<i>No Text</i>)	- bez teksta (na web-forumu post bez drugih sadržaja)
<i>O</i> (<i>oh</i>)	- indijanci bi rekli "uff uff" (tako barem kaže Karl May)
<i>OIC</i> (<i>oh, I see</i>)	- o, vidim
<i>OMFG</i> (<i>Oh my fucking God!!</i>)	- o, moj j . . . i Bože !
<i>OMFL</i> (<i>Oh my fucking lag!</i>)	- o, moje j . . . o kašnjenje ! (a možda i nije to ???)
<i>OMG</i> (<i>Oh my God!!</i>)	- o, moj Bože !
<i>OOC</i> (<i>out of character / out of curiosity</i>)	- ispadajanje lika u igrana ili "iz radonalosti"
<i>OT</i> (<i>off topic</i>)	- van teme
<i>OTOH</i> (<i>on the other hand</i>)	- u drugu ruku, s druge strane
<i>own</i> (<i>to defeat or humiliate someone</i>)	- poraziti ili poniziti nekoga ili ekstremno cool
<i>PFO</i> (<i>please fuck off</i>)	- molim te odj . . i !
<i>Piktos</i>	- vizual iza govornika/infografika.
<i>PITA</i> (<i>pain in the ass</i>)	- bol u dupetu
<i>plz</i> (<i>please</i>)	- molim (te)
<i>PO /PO'd</i> (<i>piss off / pissed off</i>)	- popišano / ljud, nadr . . n

Prog / progz (computer program / s)	- računalni program(i)
prolly (probably)	- vjerojatno
Pwn (step up of the word own)	- po naški bi se reklo "odbij od kazana" (moja kontrola)
P2P (Person to Person)	- osoba osobi
qoolz (cool in the American sense)	- "cool" u američkom smislu, izvanredno, perfektno
R (are)	- su (jesu)
rOxOrz (leet speaks for rocks)	- ??? pojma nemam što bi to trebalo značiti ???
R8 (right)	-desno
RL (real life)	- stvarni život u postavkama igrara poput igre MUD
RTFA (read the fucking article)	- pročitaj j . . . i članak (prije nego komentiraš)
RTFM (read the fine [fucking] manual	- čitaj fine (misli se j . . . e) upute za novake koji pitaju elementarne stvari prije čitanja uputstava.
RU (Are You?)	- jesi li? (dali si?)
SFW (Safe for work) –vidi i NSFW	- sigurno (tj. prikladno) i za prijem na radnom mjestu
STFU (shut the fuck up)	- prekini zaje . . . ciju !
suxOrs (leet speak for sucks)	- leet(???) sranje od govora
TBH (to be honest)	- da budem iskren
thx (thanks)	- hvala -može se kombinirati kao: - u redu, hvala - molim, u redu, hvala - u redu, hvala, zbogom
kthx, (OK, thanks)	
plzkthx (Please, OK, thanks) i	
kthxbye (OK, thanks, goodbye)	
TIA (thanks in advance)	- hvala unaprijed
TTFN (Ta Ta For Now)	- tehnička pomoć, za sada (a možda i nije to ???)
TTYL (talk to you later)	- razgovarat ćemo kasnije
U (you)	- ti / Vi / tebi / Vama
ur (you're)	- Vi ste / ti si
w/e (whatever)	- što god (kajgod), koliko god, bilo što, bilo koji
w/o (without)	- bez, van, izvan, a ne
wOOT hell yeah! / woohoo /We Owned the Other Team – usklik ushićenja, JIPPIII !, imamo vas !	
w8 (wait)	- (pri)čekaj, čekanje,
WDUWTA (what do u wanna talk about?)	- o čemu hoćeš razgovarati
WTF (what the fuck?)	- koji k . . . c (u slobodnom prijevodu)
X > * (something [X] is better than everything [*])	- definicija "nešto je bolje od svačega".
YMMV (Your mileage may vary / you may see different results)	- Vaša kilometraža može varirati, odnosno: rezultati se mogu razlikovati

----- NEKOLIKO DOMAĆIH OSTVARENJA -----

ABD	ako Bog da	LKN	Iaku noć
BMK	boli me k . . . c	BMP	ženska verzija istoga
Pozz	pozdrav!	Koristi se i	Vozdra što je obrnutica od "Zdravo !"
LP	Lijepi pozdrav		